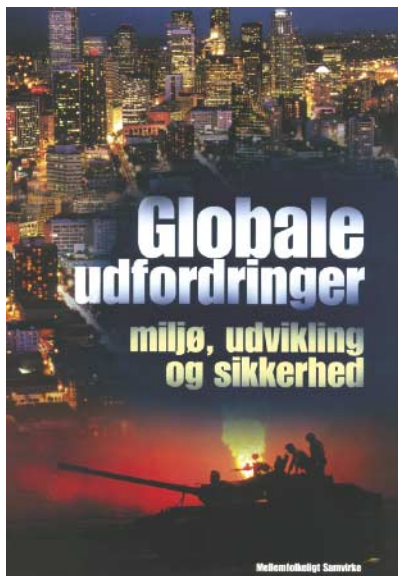

Globale udfordringer

Anmeldt af Anita Bay Bundegaard,
tidl. udviklingsminister

“En skepsis mod nyliberalismen er på vej”, skriver Uffe Geertsen i forordet til “Globale udfordringer - miljø, udvikling og sikkerhed”. Det er en prisværdig optimisme, og gid det var så vel. For hvor stor er

denne skepsis, når det kommer til stykket? Vi har ganske vist set tegn på modstand i Seattle, Genova og Göteborg og Attac-bevægelsen har fået afdelinger i flere lande, også i Danmark. Men er det andet og mere end krusninger på overfladen? I vores eget land, som har været foregangsland på disse områder, ser vi nu et stort tilbageslag. Den danske miljø og fredsbi-stand, som var en direkte udløber af Rio-topmødet i 1992, bliver i disse dage skåret ned til sokkehoderne. Den danske regering skal om et halvt år føre ordet på vegne af EU ved opfølgningen på Rio-topmødet i Sydafrika, og det markeres altså ved en markant nedskæring af den danske ulands- og miljøbi-stand, som har tjent som et forbil-

lede for andre lande. Og det sker med et flertal af den danske befolk-nings velsignelse. Nyliberalismen og dens mantra om at frihandel er svaret på alle problemer lever i bedste velgående. Skepsisen er svær at få øje på.

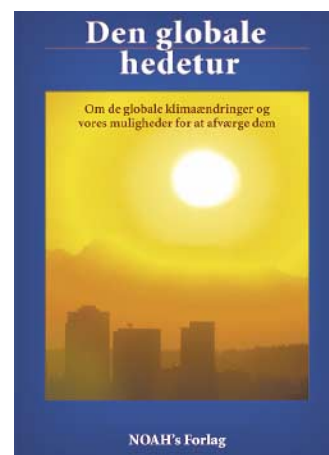
På den baggrund er det så meget desto mere trist at læse bogens tekster om befolkningsekspllosioner, klimaændringer, kemiske trusler, fødevarekrise, oprustning - ja, ren og skær fejludvikling og mangel på handling. Den ene tekst efter den anden opremser kendsgerningerne, udfordringerne, undladel-sessynderne og forsøger at give bud på hvordan det bliver bedre. Og fælles for alle teksterne er ana-lysen af at en positiv udvikling kræver en forståelse af sammen-hængen mellem fattigdom, miljø-udlæggelser, konflikt og udvikling. Som Judith Winther skriver: “Vi kan ikke blive ved med at betragte spørgsmålet om krig og fred som et spørgsmål om akutte konfliktsi-tuationer. Vi må gribe om proble-merne dér hvor de opstår. Økologi-, energi-, menneskerettigheds- og udviklingsbevægelser er en del af en kommende fredsbevægelse”.

De bedste af teksterne beskriver paradokserne. F.eks. skriver Knud Vilby: “Det er altså galt, hvad enten væksten er stor eller lille. Det er galt, når der produceres for meget og produceres for lidt. Galt når forbruget fører til fedme, og galt når forbruget er så lille, at mennesker dør af hungersnød.” Den fattige verden skaber miljøproblemer, men det gør den rige verden også. Forskellen er blot at den rige verden har pengene og teknologien til at gøre noget ved det. Om netop dette skriver Vilby: “De teknologi-ske muligheder udelukker ikke, at vi kan spare 80-90 pct. af den ikke fornybare energi, eller at råstoffor-bruget i vore biler og apparater og maskiner reduceres tilsvarende.

Det kræver blot tilstrækkelig vilje og bevidsthed. Og bedre politisk samfundsmæssig styring. En af de vigtigste forudsætninger er, at vi erkender, at fejludviklingen er en truende realitet.” Og her er vi ved kernen af problemet: at de mange kendsgerninger om verdens elen-dige tilstand ikke gør indtryk på os, før vi har kniven for struben. Som den svenske forfatter Sven Lindquist så præcist har udtrykt det: “Det er ikke viden vi mangler. Det er modet til at erkende det vi ved og drage konklusionerne af det.” Og som det fremgår af Vilbys konklusion, så får vi altså først modet i det øjeblik vi ikke tør andet. Derfor er det vigtigste for en bog som denne at gøre den viden, som eksperterne sidder inde med, vedkommende og relevant for os alle. Og det lykkes.

Red.: Uffe Geertsen. Udgiven af Mellemfolkeligt Samvirke. 176 sider. 198 kr.

Den globale hedetur

NOAH har udgivet et nyt debat-blad om den globale opvarmning og vores muligheder for at begrænse den. Bladet giver en let-forståelig fremstilling af den nyeste viden på området. 32 sider. 20 kr.